

Den Danske Afghanistan Komité Årsberetning 2016-2017

DAC BOARD / DAC BESTYRELSE

DAC Board Chair/Formand Lene Ingvarsten
lingvarsten@hotmail.com

Vice Chair/Næstformand Ole Frank Nielsen
olefrank@me.com

Treasurer/Kasserer Elin Petersen
elin.petersen@mail.dk

Ida Vestergaard Mønsted: idamoensted@gmail.com
Jeannette Bach Knudsen: netteknudsen@hotmail.com
Mette Vestergaard Andersen: mette_va@hotmail.dk
Nila Farhat Kabir Noori: nfknoori@gmail.com

Substitute members / Stedfortrædere

Andrea Rømer Lauritsen: andrearomer43@gmail.com
Karen Høgh: hoeghkaren@hotmail.com
Mathilde Frey: mathilde.frey@yahoo.dk

DAC Herat

Programme Coordinator Lutfudin Osmani: admin@afghan.dk
DAC, Telecommunications street, across Kahkashan Sharq University, Herat
Tel: +93 79 92 10 48 9

DAC Copenhagen

Ågade 102, 2.th, 2200 København N
Tel: +45 81 73 67 27 / Mail: dac@afghan.dk
Web: www.afghan.dk
Facebook:
<https://www.facebook.com/dendanskeafghanistankomite>

Honorary Members / Æresmedlemmer

Inge Hansen, Jørgen Abrahamsen, Siems Jørgen Siemssen, Viggo Fischer

Contributions / Bidrag

Membership Fee and Contributions/Kontingent og medlemsbidrag:
Sydbank: konto nr. 5400 – 1787131

Annual Report / Årsberetning

Editorial Staff/Redaktion:
Karen Høgh, Mariam Onib, Lene Ingvarsten, Andrea Rømer Lauritsen
Photos/fotos:
NPO/RRAA, Elin Petersen, Karen Høgh
Graphic Design/Grafisk design: Lene Ingvarsten, Mariam Onib
Print: XL Print

Indholdsfortegnelse

Fra formanden: Det forløbne år og tanker om fremtiden.....	4
Sundhedsrettigheder i Injil	4
Partnerskabet mellem DAC og NPO/RRAA set med afghanske øjne	6
Flere refleksioner over partnerskabet mellem NPO/RRAA og DAC	8
Forebyggelse af diabetes.....	9
Gensyn med Herat: DAC projektbesøg august 2017	10
Flygtningkvinder tager ordet	11

Fra formanden: Det forløbne år og tanker om fremtiden

I 2016 tog DAC hul på et nyt kapitel, da bestyrelsens beslutning om at fortsætte arbejdet og begynde at udvikle nye projekter og indsatser efter afviklingen af sundhedsprojektet 1998-2015 bar frugt. Foreløbigt har DAC udviklet og fået støtte til to projekter. Det ene – med fokus på sundhedsrettigheder – blev gennemført fra september 2016 til august 2017 i samarbejde med den afghanske NGO Norwegian Project Office/Rural Rehabilitation Association for Afghanistan (NPO/RRAA). Det andet om forebyggelse og diagnosticering af diabetes blev godkendt i december 2016 af den private fond World Diabetes Foundation. Projektet er desværre forsinket.

I Danmark har DAC fortsat sit oplysningsarbejde gennem foreningens hjemmeside, sociale medier som Facebook samt afholdelse af foredrag og lignende med det formål at udbrede kendskabet til Afghanistan og til DAC. Bl.a. var DAC i samarbejde med AYAD, NASIM, Snabslanten og KVINFO vært for et foredrag ved Malalai Joya, tidligere medlem af det afghanske parlament og en markant kvinde- og menneskerettighedsforkæmper. Bestyrelsesmedlemmerne Elin Petersen og Karen Høgh holdt foredrag i Odense, mens Ida Vestergaard Mønsted og Mette Vestergaard Andersen stod for et afghansk the-smagning og 'prøv en burka'-arrangement i Roskilde. Du kan læse mere om begge projekter samt om DACs kommunikationsarbejde i Danmark i denne årsberetning.

I september 2016 overgik DAC fuldt ud til frivillighed i Danmark, da kontoret på Nørrebrogade blev lukket. DAC er fortsat til stede i Herat med en medarbejder, Lutfudin Osmani, som har arbejdet for DAC gennem mange år. Tidligere projektkoordinator Nila Farhat Kabir Noori valgte at gå ind i bestyrelsen, hvor arbejdet nu løftes gennem arbejdsgrupper. For øjeblikket har vi arbejdsgrupper med fokus på: Sundhedsrettighedsprojektet, diabetesprojektet, kommunikation samt frivillighed. Disse grupper ville ikke kunne fungere uden deltagelse af frivillige, som ikke er valgt ind i bestyrelsen. DAC har derfor brug for flere frivillige og for al den hjælp, vi kan få. Det er den eneste måde, vi fortsat kan gøre en indsats for at forbedre levevilkårene for den afghanske befolkning.

Derfor skal der også lyde en stor tak til de mange frivillige, der i det daglige løfter DAC. Tak til jer, der tager en tørn i bestyrelsen eller i en af vores arbejdsgrupper. Tak til jer, der sørger for at DACs bogholderi er i orden og vi har styr på bilagene og det administrative. Tak til jer, der løbende holder DACs hjemmeside, Facebook og wikipedia-side opdateret og tak til jer, som bidrager med idéer, kontakter og i det hele taget en hjælpende hånd af og til – både i Danmark og i Afghanistan. Ikke mindst skal der lyde en stor tak til Lutfudin Osmani, DACs medarbejder i Herat gennem mange år – og til vores tidligere medarbejdere i Herat, som fortsat bakker loyalt op om DAC og vores arbejde.

Sundhedsrettigheder i Injil

I slutningen af 2015 ansøgte DAC sammen med den afghanske NGO Norwegian Project Office/Rural Rehabilitation Association for Afghanistan (NPO/RRAA) om støtte til et 1-årigt projekt under Civilsamfundspuljen - en Danida-finansieret pulje til udviklingsarbejde administreret af Civilsamfund i Udvikling (CISU).¹ I april 2016 fik projektet en bevilling på 400.000 kr.

Projektets formål var at udbrede kendskabet til sundhedsrettigheder blandt befolkningen i Injil-distriktet i provinsen Herat for på længere sigt at arbejde strategisk med fortalervirksomhed og herved klæde befolkningen på til at stille myndighederne til ansvar, hvis befolkningen ikke får

¹ <http://www.cisu.dk/>

stillet de sundhedstilbud til rådighed, som sundhedsministeriet har forpligtet sig til og som er udmøntet i retningslinjerne 'Basic Package of Health Services' (BPHS). I henhold til Afghanistans forfatning er disse grundlæggende sundhedsydelser gratis og BPHS gælder for alle uanset alder, køn, etnisk baggrund m.v.

Herat har knap 2 mio. indbyggere og er en af de få provinser i Afghanistan, hvor helt op imod 90 pct. af befolkningen har adgang til sundhedsydelser. Provinserne er derfor ideel til at udforske mulighederne for at arbejde rettighedsbaseret og for at kunne styrke lokalsamfunds forståelse af egne rettigheder. Samtidig var det NPO/RRAAs vurdering, at sundhedsrettigheder ville være et af de mindst kontroversielle områder at arbejde indenfor. Geografisk fokuserede projektet på Injil distriktet med knap 260.000 indbyggere i udkanten af Herat by.

Sideløbende med dette formål havde projektet fokus på at kapacitetsopbygge NPO/RRAA, såvel organisatorisk som de individuelle medarbejdere, for på den måde at sikre et solidt fundament for implementering af sundhedsrettigheder i Herat. Endelig havde projektet en ambition om at styrke partnerskabet mellem DAC og NPO/RRAA, så det kan danne grundlag for øget samarbejde fremover.

Metodisk blev projektet indledt med træning af 12 medarbejdere fra NPO/RRAA i facilitering af workshops i lokalsamfundet samt i en menneskerettighedsbaseret tilgang til udviklingsarbejde – ofte kaldet 'HRBA' (Human Rights Based Approach). Undervisningen tog udgangspunkt i de grundlæggende sundhedsydelser, der er defineret i BPHS.

Derefter afholdt NPO/RRAA en række workshops i de 10 landsbyer; hvert sted blev der afholdt tre runder med workshops af 5 dages varighed. Fra hver landsby deltog 30 personer – ligeligt fordelt mellem kønnene, som her fik oplysning om egne sundhedsrettigheder samt viden om, hvor de kunne gå hen, hvis de havde et spørgsmål eller ønskede at klage over manglende behandling eller diskrimination. Alle aktiviteter blev planlagt og afviklet i tæt samarbejde med såvel de provinsielle som de lokale myndigheder; bl.a. blev shuraerne taget med på råd under udvælgelsen af deltagerne i projektet.

Resultaterne i projektet har været gode – ja faktisk over al forventning. Først og fremmest har projektet vist sig at være en stor succes både blandt befolkningen i de 10 udvalgte lokalsamfund og blandt myndighederne, som anerkender, at manglen på viden på sundhedsrettighedsområdet er et stort problem, der bør gøres noget ved.

Interessen for projektet var stor fra befolkningens side, især med hensyn til træningen i sundhedsrettigheder. I alt mødte 404 personer frem til den første runde workshops, hvilket svarer til 104 / 35 % flere end forventet. Fordelingen blandt mænd og kvinder lå på 52/48 % - og 40 % af deltagerne var mellem 15 og 25 år. Også i de efterfølgende runder deltog langt flere end forventet og der skete en stigning i antallet af deltagende kvinder. Alt i alt nåede projektet ud til over 16.000 indirekte modtagere når projektdeltagere og andre direkte involverede delte deres nye viden med familie og venner, som så igen delte med deres familie og venner.

Undersøgelser foretaget af NPO/RRAA foretaget før, under og efter træningsforløbet dokumenterer, at deltagerne har fået god viden om sundhedsrettigheder, sundhed, BPHS og sundhedssystemet samt har fået en bedre forståelse for kvinders rettigheder og kønsrelaterede problematikker inden for sundhed, såsom konsekvenserne af tvangs- og børneægteskaber.

En lignende udvikling er set for de 12 NPO/RRAA medarbejdere, hvis viden om og erfaring med sundhedsrettigheder og HRBA er øget. Efter det indledende træningsforløb har de løbende modtaget sparring, supervision og ekstra træning. Dette har sat NPO/RRAA i stand til at institutionalisere HRBA og arbejdet med sundhedsrettigheder, og indarbejde begge områder i organisationens strategier og handlingsplaner.

Endelig har projektet givet resultater udover det forventede. For der har allerede været eksempler på, at indbyggere har anvendt deres øgede viden om BPHS og sundhedssystemet til at bedrive fortalervirksomhed:

I landsbyerne Shadmana og Mildan oplevede to borgere, at personalet på det lokale sundhedscenter ikke var til stede på hverken dag- eller nattevagter. De blev derfor nægtet behandling og medicin og i stedet henvist til andre sundhedscentre uden for landsbyen. Desuden oplevede de to borgere, at personalet generelt udleverede medicin, hvor datoen var udløbet.

Borgerne henvendte sig derfor til den lokale distriktsmyndighed (Community Development Council) og til de ældre i landsbyen, som besluttede sig for at handle omgående. De formulerede et officielt klagebrev til direktøren for den provinsielle afdeling af sundhedsministeriet, hvilket fik direktøren til at iværksætte en evaluering af sundhedscentrene.

Siden hen har befolkningen i Shadman observeret, at der er sket positive ændringer og sundhedscentret har forbedret sin service og behandlingen af de lokale borgere. I Mildan er den tekniske evaluering netop afsluttet og resultaterne rapporteret videre til sundhedsministeriet på provinsielt niveau.

Hele vejen igennem projektet har **samarbejdet** med vores partner, NPO/RRAA været yderst tilfredsstillende og professionelt. Der har været en god og tæt dialog mellem NPO/RRAA og arbejdsgruppen i DAC med afsæt i rapportering og løbende mailkorrespondance. Alle deadlines har været overholdt til punkt og prikke, ligesom også budgettet er anvendt inden for rammen.

Det vellykkede projekt åbner gode **perspektiver for det videre arbejde**. Foreløbigt er det besluttet at ansøge CISU om et større samarbejdsprojekt på max. 2 mio. kr. Ansøgningsdatoen er den 15. marts 2018 og da NPO/RRAA gerne vil holde momentum, er det besluttet, at vi også vil søge CISU om et lille projekt på max. 400.000 kr., hvortil der er løbende ansøgningsfrist.

De nye projekter vil i højere grad fokusere på fortalervirksomhed og bygge på de erfaringer og kompetencer, som vi har opbygget gennem sundhedsrettighedsprojektet, uden at være en direkte fortsættelse heraf. Dette tillader CISUs retningslinjer nemlig ikke.

Partnerskabet mellem DAC og NPO/RRAA set med afghanske øjne

Udover de flotte resultater har sundhedsrettighedsprojektet også styrket samarbejdet mellem DAC og NPO/RRAA. Det er DAC og NPO/RRAA enige om; Allah Mohammad Monib, vicedirektør i NPO/RRAA, Herat, har følgende at sige om partnerskabet:

“In November 2015 NPO/RRAA and DAC held a week workshop in Herat province for the purpose to review and analyze the two organizations’ capacities, experience, background and values.

The workshop ended successfully and resulted in the below findings:

- similarity in vision and mission in NPO/RRAA and DAC
- similarity in organizational strategies
- similar experience of working in the health sector in the past in Afghanistan
- similar experience of working with communities
- NPO/RRAA share common values

In the light of the above findings, both DAC and NPO/RRAA came to a decision that we can build a strong partnership to work together in Afghanistan particularly in Herat province. Therefore, a partnership agreement was signed upon which DAC and NPO/RRAA initiated the work to develop and design a concept for a joint project.

The Health Right Project in Injil was developed in a close cooperation between us and resulted in a successful project proposal and award of the contract. For NPO/RRAA, it was the first project on advocacy and health rights. For this reason, the guidance and advice from DAC facilitated an environment in which we were able to develop an effective operational plan and implement the project without risk or challenge. Through effective coordination and meetings, we were able to discuss challenges during project implementation and we were able to find solutions. The partners trusted and valued each other's in a friendly environment, which created openness among staff members at different level.

The partnership not only assisted the two organizations to successfully implement the Health Right project in Herat, but it also provided great opportunities of learning, exchange of ideas, transfer of knowledge and experiences between us. This is quite an achievement principally to NPO/RRAA. Most importantly, the partnership enabled NPO/RRAA to start using the Human Right Based Approach (HRBA) and we have now HRBA into our strategic plan and will implement future program/projects using this approach.

Meanwhile, as this partnership has brought along a combination of skills of the two organizations there is now a wider pool of knowledge, skills and contacts available. Thus, we believe that the partnership will assist the two organizations to grow further - using the International expertise and knowledge contributed from DAC and local expertise and knowledge contributed by NPO/RRAA. We also believe the partnership will increase our ability to raise funds to keep helping the needy and vulnerable Afghans in different geographical areas in Afghanistan. We are also sure that the partnership will assist in further developing capacities and competencies of both organizations, which will result in the delivery of high project and programs in Afghanistan.

NPO/RRAA Staff performance has improved due to the capacity development efforts and initiatives by DAC, while at the same time gained capacity has been transferred also to other managerial employees enabling them to understand more about HRBA. This again has influenced the strategic direction of NPO/RRAA. Advocacy was since long one of our thematic areas with limited achievements, but after this effective partnership, the organization has been able to revise its long-term strategic direction with more focus on advocacy.

Thanks,

Allah Mohammad Monib, Deputy Regional Manager, NPO/RRAA

Flere refleksioner over partnerskabet mellem NPO/RRAA og DAC

Tre medarbejdere fra NPO/RRAA deler deres erfaringer med og overvejelser over partnerskabet mellem DAC og NPO/RRAA. Det gør de ud fra nedenstående spørgsmål:

What is your experience and impression of the partnership between DAC and NPO/RRAA?

Abdul Rab Nasimi, Health Rights Community Mobilizer, NPO/RRAA Herat:

“Our capacity is built on the HRBA and we hope to continue for further capacity building opportunities to NPO/RRAA.

We would like to have stronger partnership with DAC in the future as well, moreover by building this partnership fund raising opportunities for both organizations will be increased.”

Latifa Jalali, Health Right Trainer, NPO/RRAA, Herat:

“From my point of view, we have gotten advantages on capacity building - especially on the Human Right Based Approach so we can apply the gained knowledge through projects and programs. In addition, we became familiar with DAC policies and procedures.”

Mia Ahmad Mojaddadi, Health Right Trainer, NPO/RRAA, Herat:

“Since we started partnership with DAC, our credibility among our stakeholders increased and we have begun practicing a Human Right Based Approach.

The mutual exchange of Ideas and experiences between DAC and NPO/RRAA might lead to increased financial supporting for both organizations.”

Forebyggelse af diabetes

Efter længere tids forhandling lykkedes det i december 2016 DAC at få en partnerskabsaftale i stand med provinshospitalet 'Regional Hospital' i Herat og World Diabetes Foundation (WDF).² Projektet "To improve diabetes Care and prevention in Herat" løber over knap 2½ år og finansieres af en bevilling fra WDF på godt 150.000 US dollars.

Projektets fokus ligger på styrkelse af pleje og behandling af diabetes patienter samt forebyggelse af type 2 diabetes, graviditetsbetinget diabetes, udvikling af elektronisk patient journal og udbredelse af viden om diabetes i befolkningen.

Den strategiske projekttilgang bygger på kompetenceopbygning og uddannelse.

I alt skal fire læger og fire sygeplejersker uddannes i Indien i fire uger for at blive klædt godt på til opgaven med at tage imod patienter på diabetescenteret på Regional Hospital og uddanne i alt 90 medical assistants i løbet af projektet.

Derudover skal de otte læger og sygeplejersker arbejde for at skabe øget opmærksomhed om diabetes i medierne, således at flere kan blive screenet for type 2 diabetes.

Projektets ambitiøse målsætning lyder på 10.000 screeninger inden for seks måneder.

Af forskellige administrative årsager er projektet desværre forsinket. Senest har Afghanistans præsident udstedt ansættelsesforbud for resten af 2017. Det betyder, at de to ansatte i diabetescenteret kun er der 2½ dage om ugen, hvilket kun rækker til at tage sig af de 1.800 patienter, som de allerede har.

Der foregår en løbende dialog med samarbejdspartnere og myndigheder for at finde en løsning på udfordringerne. Det var da også på dagsordenen under DACs projektbesøg i Herat i august 2017.

Annie Oehlerich er ansat som projektkoordinator i København 7 timer om ugen. Og i Herat er Lutfudin Osmani ansat på fuld tid til at drive projektet videre.

² <https://www.worlddiabetesfoundation.org/>

Gensyn med Herat: DAC projektbesøg august 2017

Næstformand Ole Frank Nielsen og kasserer Elin Petersen var på projektrejse i Herat og Kabul fra d. 19. til d. 28. august. Her fortæller de om turen:

"Dette projektbesøg havde længe været under forberedelse. Det gjaldt især CISU-projektet, hvor der var behov for at lave en vurdering/evaluering af funktion, fremdrift og resultater. Især var det vigtigt at få verificeret resultater og virkning ude i de små samfund tæt på Herat. Projektet bygger på en filosofi og idé om at kendskab til rettigheder, kan bruges til at gøre opmærksom på rettigheder og kræve samme Right-based Approach. Fokus har været på sundhedsrettigheder specielt, men med en indforstået og udtrykkelig udbredelse til andre rettigheder. Et andet formål var at besøge forholdene vedrørende diabetesprojektet på Regional Hospital og forsøge at skubbe projektet i gang - især at få løst problemet med det personale, som skal rekrutteres. Et tredje formål var at få en fornemmelse for den generelle stemning i landet og betingelser for bistandsindsatser opereret gennem civilsamfundet.

Efter diverse problemer med Post Nord og det afghanske konsulat i Oslo kom vi lang om længe afsted og ankom i Kabul med fortsat rejse til Herat samme morgen. Gensynet med Herat var lidt "Åh, hvor forandret". Denne brise af tristesse blev imidlertid bortvejret ved gensynet med folk, vi kendte fra tidligere. Det som var slående i forhold til tidligere, var sikkerheden eller rettere opfattelsen af sikkerhedssituationen. Vi blev konstant instrueret om procedurer for hvad vi kunne og hvad vi ikke kunne, såsom at gå en tur i basaren. Den gamle følelse af at være tryk sammen med vore afghanske nuværende og tidligere medarbejdere var dog alligevel en stor del af grundstemningen og det blev da også til en tur i basaren og indkøb i Fardeens supermarked.

Sikkerhedssituationen er forværret og godt 40 % af territoriet er effektivt ikke under kontrol af regeringen. Vi gennemgik en meget professionel sikkerhedsbriefing på Dansk Flygtningehjælps gæstehus i Kabul og vi noterede os, at der er mange sikkerhedsfolk overalt – både politi og militær samt store plakater afbildende "Afghan National Army". Situationen i Herat betragtes som relativt fredelig, med ugentlige 'begivenheder' (incidents), hvorimod det i Kabul sker på daglig basis. Svært ikke at lade tankerne rejse tilbage til 1996, hvor det var fredeligt overalt i Herat.

Møderne med det regionale sundhedsministerium og økonomiministerium var begge interessante og særdeles givende. Som noget nyt oplevede vi en direktehed, som vi ikke i samme grad kan huske fra tidligere. Der blev talt åbent om korrupsion: "Afganistan is the most corrupt country in the world, and Denmark is the least". Vi mødte også en udtalt forståelse og hjælpsomhed, og det så ud til at lykkes at finde en løsning på problemet med rekruttering af personale til diabetesprojektet. Turens store oplevelse var, da vi fik mulighed for at tale med befolkningen i et af de lokalsamfund, hvor vores samarbejdspartner NPO/RRAA havde trænet en gruppe af mænd og kvinder i deres rettigheder i forhold til sundhedsvæsenet. På trods af kulturelle og sproglige forskelle var det muligt at føre en åben dialog. Gruppen havde tydeligvis både initiativ og mod til at rejse sager både i lokalsamfundet og overfor myndighederne. Det giver anledning til forundring over, hvad der trods alt foregår i Afghanistan, trods den ekstremt vanskelige sikkerhedssituation.

Vi blev mindet om, hvordan sundhedsvæsenet fungerer med store vanskeligheder – der var langt imellem de positive ytringer om systemet både blandt befolkningen og på myndighedsniveau. I det lokalsamfund var der blevet sat flere initiativer i gang for at forbedre situationen og frustrationen var stor over, at der ikke skete nogen ændring.

Det er vores indtryk, at der er sket en 'afghanisering' af mange civilsamfundsorganisationer og en kraftig udtynding blandt internationale NGO'er. Der er dog nogle tilbage; behovene er der da også stadig med nok at tage fat på. Hvordan DAC bedst positionerer sig i et sådant billede - det er det, som kaldes en udfordring. Der er ingen tvivl om at DAC som "brand" stadig findes i Herat: "It would be a dream if DAC were back as a service provider!" sagde direktøren for det regionale sundhedsministerium - så kan det vist ikke siges bedre. Og dette i sig selv er jo et godt udgangspunkt for DACs videre arbejde."

Flygtningekvinder tager ordet

Hvad sker der, når flygtningekvindes situation i Danmark bliver diskuteret af kvinderne selv? Det blev der sat spot på ved arrangementet 'Flygtningekvinder tager ordet', som DAC i samarbejde med SFOF og Dansk Kvinde Samfund Odense var medarrangør af. Arrangementet fandt sted i august måned 2017 i Odense-bydelen Vollsmose.

Fokus for samtalen var på betydningen af job, netværk og modtagelsen i Danmark og deltagerne delte deres konkrete erfaringer med at komme til Danmark som kvindelig flygtning. En netop offentliggjort statusrapport fra Udlændinge- og Integrationsministeriet peger på, at det er sværere at få flygtningekvinder i arbejde end målsætningen om, at hver anden flygtning skal være i beskæftigelse senest tre år efter ankomsten til Danmark.

Set i det lys er det bemærkelsesværdigt, hvilket fokus kvinderne havde på vigtigheden af tilknytning til arbejdsmarkedet. Kvinderne fandt det helt naturligt, at arbejde baner vejen for selvforsørgelse, ligestilling og for en plads i det danske samfund. Men de pegede også på, at hvis man ikke har været vant til at arbejde uden for hjemmet i sit hjemland, kan det være en omstilling, som kræver tid. Her mente de, at frivillighedskulturen i Danmark, kan være en støtte og motivation for de kvinder, der har sværere ved at nå det danske arbejdsmarked. Gennem frivillighed kan flygtningekvinder opnå et bedre kendskab til det danske samfund og mærke, at frivillighed bæres frem af et fælles ansvar.

DAC

Den Danske Afghanistan Komité

